

Emoties rond terugwinnen van stuk vaderland

Het is het gesprek van de dag bij de vele in de regio verblijvende Oekraïners, het verdrijven van Russische strijdkrachten uit door hen bezet Oekraïens gebied. Het zorgt voor blijdschap te midden van de al maanden aanhoudende stroom rampspoed, al is er zeker ook scepsis.

Hans van Keken

Bussum ■ Elina Opanasenko (20) is in elk geval erg blij met deze recente ontwikkeling. „Zoiets geeft ons hoop dat er een eind aan de oorlog kan komen”, zegt ze in De Groene Ruijter. Het oord in Bussum waar op de dinsdag- en donderdagmorgen vele tientallen Oekraïners uit onder meer Bussum, Hilversum, Naarden, Laren samen komen. Om elkaar te spreken en even bij te komen bij een bak koffie of thee. Zo ook deze ochtend.

Niet elke Oekraïner wil vertellen over hoe het gaat, over de spanning en onzekerheid, alleen al vanwege de taalbarrière. Maar Opanasenko best wel. Ze komt uit Dnipro, midden in het gebied waar al een half jaar strijd is. Studeerde daar internationaal toerisme, maar zo'n studie lijkt in dagen als deze ver weg. Al zijn er volgens haar gek genoeg nog heel wat mensen die juist nu interesse hebben in een bezoek aan Oekraïne, maar dan wel ver weg van het front. „Al is het maar omdat ze het gevoel hebben dat ons land toerisme juist nu nodig heeft. Maar het oosten is natuurlijk erg gevaarlijk.”

Dat inmiddels dertig dorpen in

het noordoosten van Oekraïne weer heroverd zijn op de Russen, dat is in Telegram-groepen een van de thema's waarover veel gesproken wordt, vertelt de jonge vrouw, die momenteel onderdak heeft in het gebouw van Naarderheem in Naarden. „Het is bij ons deze dagen echt een enorm ding, vooral ook omdat er tot nu toe eigenlijk niet echt successen als deze waren.”

Niet iedereen is net als haarzelf naar het buitenland gevlucht, vertelt ze. „Sommige vrienden zitten daar nog. In groeps-chats lees ik over bommen en raketten die vallen. Een paar dagen geleden zelfs nog vlakbij het huis van een vriend.”

Een ander vertelt dat ook in Odessa veel beschadigd is. „Ik ken iemand die daar is teruggekeerd, niets was er meer hetzelfde. Vrienden en bekenden weg, het was er nu zo totaal anders. En regelmatig die geluiden van het afweergeschut.”

Stressvol

Eind maart is Opanasenko naar ons land gekomen. Echt goed geslapen hier heeft ze sindsdien eigenlijk niet echt, moet ze bekennen, als haar daarnaar wordt gevraagd. „Het is toch vaak stressvol.” Dat

”

In de omgeving waar ik vandaan kom, vallen nog te vaak en te veel raketten

komt ook door alle berichten die ze dagelijks leest en ziet. Vooral via Telegram heeft ze contact met landgenoten in zowel Nederland als Oekraïne, vertelt ze, al dan niet in groeps-chats, het meest met vrienden.

Ook TikTok blijkt een belangrijke informatiebron. Met filmpjes van blijde mensen die het Oekraïense leger in de straten verwelkomen,

Svetlana (li.), hier in de weggeefwinkel, blijft voorzichtig over de Oekraïense successen. „Er gebeurt nog te veel ellende.

FOTO STUDIO KASTERMANS/DANIELLE VAN COEVORDEN

legt ze uit. „Maar er zijn ook vreselijke verhalen. Over Russen die intimideren, huizen leegroven, mensen dreigen te vermoorden.”

De uit Soemy afkomstige Svetlana is wat gereserveerder over het verjagen van Russen uit een paar duizend vierkante kilometer grondgebied. Zij woont sinds 20 maart in ons land, eerst aan de Heuvellaan in Hilversum, nu in Hotel Ravel aan de Emmastraat, waar ze overigens zeer over is te spreken. „Zulke aardige mensen.”

Raketten

Haar woonplaats (260.000 inwoners) ligt zo'n dertig kilometer van de Russische grens, en wordt volgens haar heel regelmatig vanuit Rusland bestookt. „In ons eigen centrum is het nu relatief rustig, maar in omliggende dorpen komen heel vaak raketten neer. Drie dagen geleden nog is het centrum van een dorpje gebombardeerd.” Ze toont een app waarop heel alert wordt bijgehouden en gewaarschuwd voor naderende projectielen. Ze zegt zich nog steeds zorgen te maken. „Familie van mij, een oom, tante, neven en nichtjes wonen allemaal daar.” Ook toont ze een app waarop een Oekraïens mediabedrijf elke dag berichten over de oorlog in haar eigen regio vermeldt. „In Charkiv is het nog steeds heel erg gevaarlijk, net als in Soemy. Twee, drie maal per dag is er luchtalarm. De scholen zijn nog steeds niet open, er wordt alleen online les gegeven.”

De heroveringen door het leger van gebied in haar eigen land neemt ze en zich goed nieuws

„Maar in de omgeving waar ik vandaan kom, vallen dus nog steeds te vaak en te veel raketten.”

De Oekraïense was werkzaam in

het onderwijs, maar dat zit er dus voorlopig niet in. Zelf zorgt ze nu elke week dat er op vrijdag Oekraïens eten is voor wie daar trek in

heeft. „Maar ik wil ook wel weer eens wat geld verdienen. Ik ben druk op zoek naar werk”, legt ze uit.

Magische Motanka poppen voor het leger

Een stoffen lappenpop om het Oekraïense leger een hart onder de riem te steken. Dat is wat een drietal vrouwen uit dat land voor ogen staat met de productie van zogenoemde Motanka dolls. Vele tientallen hebben ze er al gemaakt. Folkloristische poppetjes die ze maken van stukjes stof, gebaseerd op een duizenden jaren oude traditie. Niet alleen als speelgoed, of gewoon om te hebben, maar ook omdat Motanka poppen worden verondersteld bescherming te bieden, als symbool van vrouwelijkheid, huiselijkheid en oprechtheid. In de rijke Oekraïense cultuur zouden Motanka poppen - al dan niet gevuld met geneeskrachtige kruiden - wonderlijke krachten hebben en de bezitter vrijwaren van ongeluk en ruzie.

Opbrengst

Juist dit soort poppetjes maken Valentina, Luda en Anne sinds ze in ons land zijn. Voor zes euro zijn ze te koop, onder meer bij De Groene Ruijter in Bussum.

„De opbrengst gaat naar het Oekraïense leger”, vertelt Anne. „Voor de aanschaf van warmte-

Een geschenkset

FOTO AANGELEVERD

beeldcamera's”, meldt de vertaal app die de communicatie vandaag wat vergemakkelijkt. Be-

stellen bij het centrum aan de De Ruijterlaan in Bussum is ook mogelijk.